

Aan de gemeenteraad van Weert

Weert, 19 januari 2021

Onderwerp : Afspraken samenwerking Midden-Limburg (SML)
Kenmerk : 1263231/1263234

Geachte raadsleden,

In Midden-Limburg werken de zeven gemeenten sinds 2015 samen op het gebied van ruimte, wonen en economie om een krachtige en aantrekkelijke regio te blijven. Uit een evaluatie van deze samenwerking is gebleken dat er verbeterpunten zijn. Deze raadsinformatiebrief schetst het proces dat afgelopen jaar is gevolgd om te komen tot nieuwe samenwerkingsafspraken op basis van het concept-Koersdocument Samenwerking Midden-Limburg 2021-2024 (zie bijlage 1). Het college heeft op dinsdag 5 januari 2021 ingestemd met het concept koersdocument.

Kernboodschap

Door samenwerking in Midden-Limburg bundelen we krachten, werken we samen aan regionale opgaven en zijn we een gesprekspartner voor andere regio's en provincie.

Consequenties

1. *Nieuwe rol van SML naar aanleiding van de evaluatie.*

Eind 2019 is in de regio besloten dat SML 2.0 handen en voeten moet krijgen langs 2 sporen:

1. Regisseur en trekker voor een beperkt aantal prioritaire thema's;
 2. Regietafel/-platform, verbinder, aanjager om de informatie-uitwisseling, beleidsafstemming en samenwerking tussen gemeenten breed te faciliteren.
-
2. *De colleges van de zeven Midden-Limburgse gemeenten hebben in januari 2020 actielijnen geformuleerd.*

Tijdens de bestuursconferentie op 7 januari 2020 zijn nadere afspraken gemaakt over het vervolg in de vorm van 4 actielijnen:

1. We gaan door met wat goed gaat.
2. We onderzoeken de intensivering van de samenwerking met Noord-Limburg.
3. We kiezen uit een brede groslijst van aanvullende kansen twee projecten, waarop we in het eerste kwartaal 2020 een projectvoorstel vaststellen en concreet aan de slag gaan. Op 7 januari is gekozen voor:
 - Integrale aanpak van transities in ruimtegebruik en landschap (verder te noemen: Landschap en ruimtegebruik)
 - Internationale werknemers.
4. We ontwikkelen vanuit de groslijst uiterlijk in het tweede kwartaal van 2020 een integrale analyse van kansen voor samenwerking. De analyse agenderen we bestuurlijk.

De bestuursopdracht internationale werknemers wordt inmiddels al op een andere manier ingevuld.

3. *De afspraken van de bestuursconferentie zijn uitgewerkt in het concept-Koersdocument Samenwerking Midden Limburg 2021-2024*

In het concept- Koersdocument zijn de handvatten die de evaluatie heeft geleverd opgepakt. De inzet is om onze netwerksamenwerking verder door te ontwikkelen, zodat de slagkracht versterkt en vergroot kan worden. Naast de bovengenoemde actielijnen gaat het concept-Koersdocument ook in op de nieuwe, eenvoudiger structuur van de netwerksamenwerking. Er komt een nieuwe Netwerkberaad bestaande uit leden van de zeven colleges.

Om het geheel van de samenwerking te overzien en daaraan de juiste impulsen te geven, participeren in het nieuwe Netwerkberaad bestuurders die vanuit hun portefeuille affiniteit hebben met de regionale thema's in het veld Ruimte, Economie en Wonen. Wethouder van den Heuvel neemt namens Weert deel aan het nieuwe Netwerkberaad.

NB: het Koersdocument spreekt van Stuurgroep SML. In de mini-conferentie is afgesproken dat de naam 'Netwerkberaad' blijft bestaan. Met Stuurgroep SML wordt Netwerkberaad bedoeld.

4. *Op 30 november 2020 zijn met de zeven colleges afspraken gemaakt over de continuering van de samenwerking.*

Tijdens een mini-conferentie op 30 november 2020 is afgesproken (zie bijlage 2) om:

- Het concept-Koersdocument op hoofdlijnen vast te stellen met dien verstande dat:
- De rollen en taken van het Netwerkberaad duidelijker geformuleerd worden.
- Concrete afspraken gemaakt worden over agendering van de inhoud. We starten met de prioritaire projecten uit het Koersdocument, het agenderen van nieuwe thema's blijft wel mogelijk.
- Dat het nieuwe Netwerkberaad de met elkaar afgesproken Investeringsagenda Midden-Limburg verder uitwerkt.
- Dat er ten behoeve van het nieuwe Netwerkberaad een groslijst op wordt gesteld van later nog te bespreken thema's samen op basis van de MentiMeter-raadpleging (bijlage 3).

5. *De rol en positie van de raad wordt benoemd in het concept-Koersdocument*

In het concept- Koersdocument wordt de rol en positie van de raad als volgt omschreven:

De wijze waarop de betrokkenheid van de raden bij de netwerksamenwerking in Midden-Limburg kan worden versterkt, vraagt nadere aandacht. Ervaringen elders wijzen uit dat het versterken van die betrokkenheid een positieve uitwerking heeft op het draagvlak voor samenwerking. Zo kent de Metropoolregio Eindhoven een "Tafel van 21", een platform waarin alle gemeenteraden uit Zuid Oost-Brabant zijn vertegenwoordigd. Ook in Noord-Limburg wordt nagedacht over de rol en positie van de gemeenteraad.

Het voorstel voor Midden-Limburg is dat -in opdracht van de Stuurgroep SML- een werkgroep een voorstel voorbereidt. In deze werkgroep wordt een vertegenwoordiging gevraagd van de raden van de aangesloten gemeenten.

Het Netwerkberaad werkt begin 2021 een voorstel hiervoor uit.

6. Het opstellen van Investeringsagenda Midden-Limburg is een nieuw prioritair thema.

De Provinciale Omgevingsvisie (POVI) was aanleiding voor de regio om een brief te sturen aan GS (bijlage 4). In deze brief kondigt SML de regionale investeringsagenda aan en stelt voor om hierover de dialoog met de provincie aan te gaan. De 3 hoofdpogingen uit de regiovisie 'Midden-Limburg. Het verbindend hart van Limburg' vormen de basis voor de Investeringsagenda:

1. Werken aan een duurzaam en klimaatbestendig Midden-Limburg
2. Werken aan een toekomstbestendige economie (circulair)
3. Werken aan een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving voor Midden-Limburg.

Het nieuwe Netwerkberaad gaat aan de slag met het opstellen van een plan van aanpak om te komen tot een nieuwe investeringsagenda.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

M.J.M. Meertens
gemeentesecretaris

C.C. Leppink – Schuitema
burgemeester

Bijlagen :

1. Concept-Koersdocument Samenwerking Midden-Limburg 2021-2024, 'Met focus op maat'.
2. Memo van Berenschot naar aanleiding van de conferentie van 30-11-2020.
3. Screen shots van de Mentimeter-raadpleging tijdens de conferentie.
4. Brief aan GS 'Samenwerking in en vanuit Midden-Limburg'.

KOERSDOCUMENT SAMENWERKING MIDDEN-LIMBURG 2021-2024

Met focus en op maat

November 2020

Intentieverklaring bestuursconferentie Midden-Limburg

1. De brede beweging: we kiezen voor samenwerking op concrete doelen en resultaten

We werken als gemeenten in Midden-Limburg al jaren goed samen. Onze samenwerking versterken we verder. We formuleren daarvoor concrete projecten.

2. De schaal en vorm van samenwerking: afhankelijk van de opgave

Per project kiezen we de juiste schaal en besturing. We sluiten aan bij wat er al is en bij wat goed werkt in de regio. We kunnen ons voorstellen dat bij een aantal projecten verbreding van de samenwerking wenselijk is. We gaan daarom actief onderzoeken of intensivering van de samenwerking met Noord-Limburg meerwaarde oplevert.

3. Het vervolg: we gaan concreet aan de slag

We gaan langs vier lijnen concreet aan het werk:

1. We gaan door met wat goed gaat.
2. We onderzoeken de intensivering van de samenwerking met Noord-Limburg.
3. We kiezen uit een brede groslijst van aanvullende kansen twee projecten, waarop we in het eerste kwartaal 2020 een projectvoorstel vaststellen en concreet aan de slag gaan. We kiezen projecten op het terrein van:
 - a. **Integrale aanpak van transities in ruimtegebruik en landschap.** We ontwikkelen een integraal maatregelenpakket voor klimaat, energie en natuur.
 - b. **Internationale werknemers.** We vullen de integrale opgave die voortkomt uit de provinciale stuurgroep internationale werknemers in. De opgave komt voort uit een veranderende demografie. De opgave begint met huisvesting.
4. We ontwikkelen vanuit de groslijst uiterlijk in het tweede kwartaal van 2020 een integrale analyse van kansen voor samenwerking. De analyse agenderen we bestuurlijk.

7 januari 2020

Kasteel Groot-Buggenum

Grathem

INHOUDSOPGAVE
VOORWOORD
INLEIDING

Deel 1: DE MISSIE - waar doen we het voor?

Deel 2: DE 4 ONTWIKKELLIJNEN – hoe pakken we het aan?

Deel 3: STURING EN SPELREGELS - hoe is het georganiseerd?

BIJLAGE

Uitgangspunten sturing en spelregels SML 2.0

VOORWOORD

Bij het begin van SML op 1 februari 2015 was het motto: samenwerken om de regio verder te versterken. Een zoektocht begon naar hoe samenwerken het beste kan en op welke doelen. Er lag een structuur vast en er waren een aantal onderwerpen die ook in samenwerking met de Provincie Limburg moesten worden opgepakt. Via verschillende werkvelden werd ingezet op het versterken van de samenwerking in Midden-Limburg. In 2019 hebben we teruggeblikt en geëvalueerd hoe het ons in die eerste jaren was vergaan.

De evaluatie gaf ons inzicht in wat en hoe we anders wilden, wat we voort willen zetten en hoe we welke thema's in de komende periode willen oppakken. Samenwerken is een intensief proces, dat je alleen maar tot een goed einde brengt als iedereen zijn schouders er onder blijft zetten. In het belang van Midden-Limburg hebben in januari alle colleges van Midden-Limburg uitgesproken dat te willen doen. Want alleen ga je sneller, maar samen kom je verder. De huidige tijd maakt nog maar eens meer duidelijk dat een crisis alleen collectief kan worden bezworen. En een tijd waarin onderwerpen steeds vaker de lokale schaal overstijgen, maakt samenwerking meer dan ooit noodzakelijk.

In dit document is uitgewerkt waar de Samenwerking Midden-Limburg zich de komende tijd op zal richten en hoe de onderliggende structuur eruit komt te zien. In die zin transformeren we SML naar een volgende fase. Deze samenwerking is niet af of ten einde. Deze samenwerking is in ontwikkeling. We kijken over de grenzen heen, van zowel onze eigen gemeente, onze regio, en ons land. Midden-Limburg is het dynamische, aantrekkelijke en vruchtbare hart van onze mooie provincie. Wij zetten ons daar met deze samenwerking voor in.

Rianne Donders-de Leest
Voorzitter Samenwerking Midden-Limburg

INLEIDING

In 2015 is de Agenda voor Midden-Limburg opgesteld, na de start van SML in februari 2015. Deze Agenda kan worden gezien als een basisdocument waarop verder is geborduurd. Terugblikkend kunnen we zeggen dat dit document niets heeft ingeboet aan betekenis: het is nog steeds het vertrekpunt voor de ruimtelijk-economische samenwerking die in en vanuit Midden-Limburg gestalte krijgt.

SML bestaat sinds 2015 en is in 2019 geëvalueerd. De samenwerking heeft ervoor gezorgd dat we elkaar steeds beter weten te vinden in onze gemeenschappelijke opgaven. Daarmee is een goede weg ingeslagen, maar uit de evaluatie blijkt dat er winst te behalen is in het vergroten van onze gezamenlijke slagkracht. De evaluatie 2019 levert een aantal handvatten voor het verder door-ontwikkelen van onze netwerksamenwerking zodat de slagkracht ook versterkt en vergroot kan worden.

Op basis van de evaluatie hebben de 7 colleges van B&W begin 2020 afspraken gemaakt over de inzet van SML 2.0. Insteek daarbij is een SML-organisatie met een tweeledige functie:

1. Regisseur en trekker voor een beperkt aantal prioritaire thema's;
2. Regietafel/-platform, verbinder, aanjager om de informatie-uitwisseling, beleidsafstemming en samenwerking tussen gemeenten breed te faciliteren.

Dit koersdocument volgt de bestuurlijke afspraken gemaakt in januari 2020 in het kasteel Groot-Buggenum. Daar is afgesproken SML verder te ontwikkelen langs 4 lijnen:

1. We gaan door met wat goed gaat.
2. We onderzoeken de intensivering van de samenwerking met Noord-Limburg.
3. We kiezen uit een brede groslijst van aanvullende kansen twee projecten, waarop we in het eerste kwartaal 2020 een projectvoorstel vaststellen en concreet aan de slag gaan. We kiezen projecten op het terrein van:
 - a. **Integrale aanpak van transities in ruimtegebruik en landschap.** We ontwikkelen een integraal maatregelenpakket voor klimaat, energie en natuur.
 - b. **Internationale werknemers.** We vullen de integrale opgave die voortkomt uit de provinciale commissie internationale werknemers in. De opgave komt voort uit een veranderende demografie. De opgave begint met huisvesting.
4. We ontwikkelen vanuit de groslijst uiterlijk in het tweede kwartaal van 2020 een integrale analyse van kansen voor samenwerking. De analyse agenderen we bestuurlijk.

Het voorliggende koersdocument is de vertaling van deze afspraken.

De aandacht in de samenwerking concentreert zich op het veld van ruimte, wonen en economie en in de lijn daarvan opererende sectoren. Dat betekent niet dat in andere werkvelden en buiten SML niet samengewerkt wordt. Integendeel, in het sociale domein wordt ook intensief samengewerkt, soms op de schaal van Midden-Limburg, soms op andere schaal. Waar dwarsverbanden liggen met de samenwerking in de

ruimtelijk-economische hoek worden die van onderop geactiveerd. De integrale aanpak van economie en arbeidsmarkt in het (post-)Corona tijdperk is daarvan een mooi voorbeeld.

Als het gaat om het benoemen van concrete resultaten of projecten is sprake van een momentopname; in dat opzicht heeft dit document een dynamisch karakter. Jaarlijks krijgt het een update. Het is belangrijk daarbij steeds focus te houden. Niet alles is even belangrijk en kan tegelijk. Jaarlijks met elkaar afspreken wat prioriteit heeft, wat niet en daarop middelen alloceren, zorgt ervoor dat we successen kunnen boeken en wegblijven van de organisatie van onze eigen frustratie. Want het gaat om resultaten, maatschappelijke effecten die we in ons eentje niet of veel minder goed kunnen realiseren, maar samenwerkend wel (of meer volledig) kunnen bereiken.

Samenwerking in en vanuit Midden-Limburg zal er gedifferentieerder uitzien dan in het verleden: soms met 7, maar niet altijd, soms met partnergemeenten uit Noord- en Zuid-Limburg of Zuidoost Brabant, soms enkel met gemeenten, soms met andere partijen (triple helix e.a.). In alle gevallen: samenwerking die is vormgegeven vanuit de opgave.

Deel 1: DE MISSIE - Waar doen we het voor?

Missie

“Een krachtige en aantrekkelijke regio Midden-Limburg door samenwerking tussen gemeenten op het gebied van ruimte, wonen en economie.”

Alle inspanningen die we ons in het kader van samenwerking getroosten, dienen hetzelfde doel: het behouden, bevorderen en versterken van het woon-/ werk- en leefklimaat in Midden-Limburg. Een paar essentiële kenmerken van onze regio springen in het oog:

- Centraal gelegen tussen Brainport Eindhoven, Greenport Venlo, de campussen in Zuid-Limburg en de Duitse deelstaat Nord Rhein Westfalen;
- Een enorme diversiteit in landschap en landschapselementen;
- Een sterk Midden- en KleinBedrijf (MKB) als motor voor de regionale economie;
- Met toonaangevende bedrijven in de maakindustrie, de agro-business, logistiek, leisure, retail en zorg.

Midden-Limburg is een uitgesproken verbindingsregio. “Midden-Limburg, verbindend hart van Limburg”, zo hebben we met elkaar geschreven in ons aandeel in de Provinciale Omgevingsvisie (POVI). Onze regio verbindt Brainport Eindhoven, Nord Rhein Westfalen, Zuid-Limburg met zijn Brightland-campussen en de regio Noord-Limburg met de Greenport-campus.

We zijn een zeer gedifferentieerde regio, qua landschap, natuur en bedrijvigheid. In Midden-Limburg vindt je excellente voorzieningen voor waterrecreatie, toonaangevende natuurparken, logistiek en maakindustrie, agrarische bedrijvigheid, ruimte, pittoreske dorpen en vitale steden. Net in deze verscheidenheid ligt onze identiteit, om niet te zeggen, onze kracht.

Die verbindende functie van onze regio gaat verder dan enkel de uitstekende infrastructuur van snel(wegen), spoorlijnen en waterwegen waarover we beschikken. Ook in ander opzicht zorgt Midden-Limburg voor verbinding. Logistiek en qua agro-business trekken we nauw op met Noord-Limburg. Ons MKB in de maakindustrie zorgt ervoor dat wat in “Brainport bedacht wordt, in Midden-Limburg gemaakt wordt”. Ons imago van regio waar het goed wonen, recreëren en leven is, zorgt dat we een deel van de woningbehoefte van de economische motor Brainport voor onze rekening nemen.

Onze volksaard is die van: “doe maar gewoon, dan doe je gek genoeg”. Enige valse bescheidenheid moeten we echter echt afwerpen. We hebben veel te bieden, een enorme diversiteit aan landschap, mooie plekken om te wonen en te recreëren en een belangrijke functie voor en naar de ons omringende omgeving, centraal in een internationaal knooppunt van mensen, kennis en bedrijvigheid. We zijn ons daarvan bewust en we willen de kansen die dat biedt, benutten.

Ten opzichte van de start van Samenwerking Midden-Limburg (SML) in 2015 is het accent verlegd: het blikveld is breder. We beperken ons niet tot het geografische gebied van Midden-Limburg, maar bezien de regio en delen daarvan veel meer in relatie tot de omringende omgeving. SML 2.0 gaat meer over samenwerking vanuit in plaats van enkel in Midden-Limburg. De actieve zoektocht naar partners op onderdelen in aangrenzende regio's en met name Noord-Limburg, getuigt daarvan.

Deel 2: DE 4 ONTWIKKELLIJNEN – hoe pakken we het aan?

Lijn 1: We gaan door met wat goed gaat.

Gezamenlijk werken aan opgaven op het vlak van ruimte, economie en wonen, gebeurt volop in Midden-Limburg. Bestuurders en ambtenaren weten elkaar te vinden rond allerlei thema's. Vóór de start van SML waren de afstanden tussen de onderlinge gemeenten groter. Sinds maart 2020 heeft de samenwerking een compleet andere context gekregen. De Corona-crisis heeft onze samenleving op zijn kop gezet. De eerste maanden hebben vooral in het licht gestaan van het bestrijden van de gezondheids crisis. Inmiddels zitten we in een tweede beperkte lockdown en is het de vraag hoe de cijfers met besmettingen zich ontwikkelen. Hoe dan ook zal de langere termijn de focus gericht moeten zijn op de gevolgen van de crisis op onze economie en sociale samenhang en welke inspanningen van ons als individuele gemeente en regio worden gevraagd.

In het licht van de Corona-crisis zijn de afgelopen maanden tal van vormen van samenwerking en afstemming opgezet en gereactiveerd. Een goed voorbeeld daarvan is de vanuit de werkvelden Economie en Arbeidsmarkt ingestelde Taskforce ML Corona. Het lijdt -nogmaals- geen twijfel dat het bestrijden van de gevolgen van de crisis en het weer op gang brengen van onze economie, ook voor de regio Midden-Limburg prioriteit nr. 1 zal moeten zijn. Eerder gemaakte keuzen over de prioriteiten in het kader van SML dienen ook in dit licht bekeken te worden. Tegelijkertijd moeten we daarbij voldoende toekomstbestendig denken: niet enkel het oog op het zo snel mogelijk reactiveren van oude economische dragers, maar ook de kans benutten op verbinding en koers naar een meer duurzame en circulaire economie. Een mooi actueel voorbeeld daarvan is de recent tot stand gekomen Overeenkomst Charter Energietransitie MKB-gemeenten Midden-Limburg.

Het bij elkaar brengen van de opgaven die op ons afkomen of al onder handen zijn in Midden-Limburg, heeft in bovengeschetste context plaatsgevonden. Onderstaand treft u aan het overzicht van de samenwerkingsopgaven waaraan ambtelijk en bestuurlijk in Midden-Limburg wordt gewerkt: de ruimtelijk-economische Midden-Limburg Agenda 2020-2024, gerangschikt naar de indeling van de hiervoor al genoemde regio-paragraaf van de POVI.

Werken aan een duurzaam en klimaatbestendig Midden-Limburg

- Regionale energiestrategie (RES) Noord- en Midden-Limburg
- Opstellen uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie voor Noord- en Midden-Limburg
- Opstellen waterketenplan Noord- en Midden-Limburg
- Deltaprogramma Maasvallei

Werken aan een toekomstbestendige circulaire economie

- Routeplan taskforce economie/arbeidsmarkt Corona
- Versterken/aanvullen triple helix Keyport

- Vermarkten Midden-Limburg op toeristisch gebied (implementatie regionale visie)
- Oprichting en inrichting Platform Vitale Landbouw
- Speerpunt arbeidsmarkt en onderwijs: binden van jongeren
- Aanpak behoefte nieuwe bedrijfsterrinen
- Nautische visie
- Inzet op goede verbindingen met omringende regio's
- Opstellen en implementeren regionale mobiliteitsvisie

Werken aan een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving in Midden-Limburg

- Uitwerking Structuurvisie wonen
- Woonbehoefte overloop Brainportregio
- Woonbehoefteonderzoek woonwagewoners
- Afstemming maatschappelijke voorzieningen

Lijn 2: We onderzoeken de intensivering van de samenwerking met Noord-Limburg.

Noord- en Midden-Limburg staan te boek als afzonderlijke regio's, maar vertonen tegelijkertijd veel verwantschap. Dat heeft te maken met de karakteristiek van de omgeving en het landschap, de structuur van de economie en in zeker opzicht ook de volksaard. In hun visie van 25 oktober 2019 op samenwerking van overheden in Limburg erkennen gedeputeerde staten de economische en ruimtelijke verwevenheid tussen Noord- en Midden-Limburg. In de ontwerp-Provinciale Omgevingsvisie 2021 (POVI) zeggen zij daarvan:

“Noord- en Midden-Limburg kennen deels vergelijkbare opgaven in gebieden die zich uitstrekken over beide regio's heen. Er is sprake van grotendeels gelijke opgaven, die zich in delen van beide regio's identiek manifesteren. Zo spelen in het Peelgebied diverse samenhangende opgaven op het gebied van energie, water, landschap, agro en logistiek. In het Maasdal-gebied speelt de wateropgave. De gebieden kennen ook elkaar ondersteunende woonmilieus.... Noord- en Midden-Limburg werken voor hun gezamenlijke opgaven samen in wisselende coalities en op diverse terreinen. Er is een aantal samenwerkingsverbanden (waaronder de Veiligheidsregio en GGD) die op de schaal van Noord- en Midden-Limburg zijn georganiseerd. De noodzakelijke landbouwtransitie, klimaatadaptatie en energietransitie zijn voorbeelden van een gezamenlijke aanpak...”

De beide regio's zijn relatief klein qua bevolkingsomvang: Noord-Limburg heeft 280.000 inwoners, waar Midden-Limburg 235.000 inwoners telt. De relatie tussen Noord- en Midden-Limburg kan worden getypeerd als die tussen broer en zus: met elkaar verwant en verbonden, om niet te zeggen tot elkaar veroordeeld, met affiniteit voor elkaar, maar ook ieder zelf verantwoordelijk voor zijn/haar eigen leven. Tegelijk blijft het altijd familie.

De (gezamenlijke) schaal van ruim 0,5 miljoen inwoners biedt ontegenzeggelijk kansen. Niet alleen omdat meer massa meer slagkracht kan bieden, maar ook in termen van beïnvloeding van beleid van andere overheden –een regio van een dergelijke omvang legt nu eenmaal meer gewicht in de schaal-, de participatie in

meer majeure ontwikkelingen, maar ook in termen van subsidie van en ondersteuning door hogere overheden.

Samenwerking tussen Noord- en Midden-Limburg op terreinen waar dat voordelen biedt, is logisch. Samen een gebundeld geluid laten horen op de momenten dat dit nodig is, is in beider belang. Samen optrekken met betrekking tot thema's waarvoor dat aangewezen is, vergroot de slagkracht. Tegen deze achtergrond is het de moeite waard om te onderzoeken waar intensivering van de samenwerking op de schaal van Noord- en Midden-Limburg voordeel kan brengen.

Zoals hiervoor al zichtbaar werd, wordt er al veel samengewerkt tussen de beide regio's, onder meer ten aanzien van de Regionale Energie Strategie (RES), de uitvoering van het programma klimaatadaptatie en het waterketenplan. Daarnaast wordt in uitvoerende zin samengewerkt bij de vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het netwerk Regionale Uitvoerings Dienst (RUD).

Thema's waarvan is afgesproken om ze samen verder te verkennen:

- (vervolg) Regionale Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg
- Innovatie en kennisontwikkeling
- Mobiliteit en infrastructuur
- Internationale werknemers
- Ondernijning en criminaliteit
- Grensoverschrijdende samenwerking
- Wonen

Afgesproken is dat –met deze thema's als vertrekpunt- een ambtelijke verkenning zal plaatsvinden van de mogelijkheden en kansen om tot intensivering van de samenwerking te komen. Het resultaat daarvan vormt onderwerp van gesprek in verder bestuurlijk overleg.

Lijn 3: 2 concrete projecten

- a) **Integrale aanpak van transities in ruimtegebruik en landschap**
- b) **Internationale werknemers.**

a. Integrale aanpak transities ruimte en landschap

In de regio-paragraaf van de POVI zijn drie hoofdpogaven benoemd:

1. Werken aan een duurzaam en klimaatbestendig Midden-Limburg.
2. Werken aan een toekomstbestendige economie
3. Werken aan een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving

Het landschap is de gemeenschappelijke deler voor deze drie hoofdpogaven. Een waardevol landschap zorgt voor een goede omgeving om te verblijven (wonen, werken en recreëren). Het landschap levert een bijdrage aan positieve gezondheid, nodigt uit tot ontspanning en investering, biedt omgevingskwaliteit, herbergt een schat aan biodiversiteit, zorgt voor herkenbaarheid en geborgenheid en draagt daarmee ook bij aan de identiteit en het vestigingsklimaat van Midden Limburg. Het

is onze taak om dit landschap te koesteren en op orde te houden, beleefbaar te maken, verhalen te laten vertellen en te gaan versterken om opgaven en ontwikkelingen op te vangen.

Een goed landschap levert dus een bijdrage aan veel doelen (en beleidsvelden). De drie hoofdopgaven brengen ook nieuwe functies in het landschap mee op het gebied van energie, klimaat en economie. De ontwikkelingen op het gebied van energie (o.a. windmolens, zonnepanelen), klimaat (o.a. het bufferen van extremen, droogte en wateroverlast, biodiversiteit) en economie (o.a. transitie van de landbouw, stedelijke ontwikkeling) zorgen ervoor dat ons landschap de komende jaren gaat veranderen. Naast fysieke veranderingen zijn er ook meer zachte veranderingen. Het bewustzijn en de waardering voor het landschap nemen steeds meer toe. Door bijzonderheden, verhalen uit landschap zichtbaar en beleefbaar te maken, worden onze inwoners en recreanten uitgenodigd te vertoeven in het landschap. Dit draagt bij aan positieve gezondheid en levert een bijdrage in de lokale economie.

De invoering van de nieuwe Omgevingswet en de ontwikkeling van de daarop gebaseerde omgevingsvisies bieden kansen om antwoorden op deze vragen goed te laten landen in de praktijk. Het motto van de Omgevingswet is: *'ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit'* Dit motto is vertaald in twee maatschappelijke doelen:

- Een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit bereiken en in stand houden.
- De fysieke leefomgeving doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen om er maatschappelijke behoeften mee te vervullen.

Vanuit het streven naar duurzame ontwikkeling hebben we met elkaar de verplichting om de kwaliteiten van landschap en natuur (en biodiversiteit) te behouden voor volgende generaties. Maar ook door de huidige generatie van bewoners en bezoekers wordt veel waarde gehecht aan groen in de eigen woonomgeving, karakteristieke en grote verscheidenheid aan landschappen en mooie natuurgebieden.

De kwaliteiten in het landschap bieden Midden-Limburg een groot onderscheidend vermogen als woon- en vrijetijdsgebied ten opzichte van omliggende regio's. Daarbij kan onder meer verwezen worden naar de kwaliteiten van de Maasvallei en de Maasplassen en naar natuurgebieden zoals het Roerdal, De Meinweg, de Grote Peel, Grenspark Kempen-Broek en het Leudal. Maar ook de steden met veel groen en de dorpen in een typisch en historisch cultuurlandschap maken Midden-Limburg tot een aantrekkelijk gebied om in te wonen en om te bezoeken.

Ons gezamenlijke doel is om de kwaliteit en de eigenheid van het landschap en de fysieke leefomgeving in Midden-Limburg te beschermen, beleefbaar te maken, te vertellen en te versterken. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan duurzame ontwikkeling en wordt de aantrekkingskracht van de regio Midden-Limburg als bijzonder woon/- werk- en vrijetijdsregio vergroot.

Vragen die we onszelf stellen, zijn:

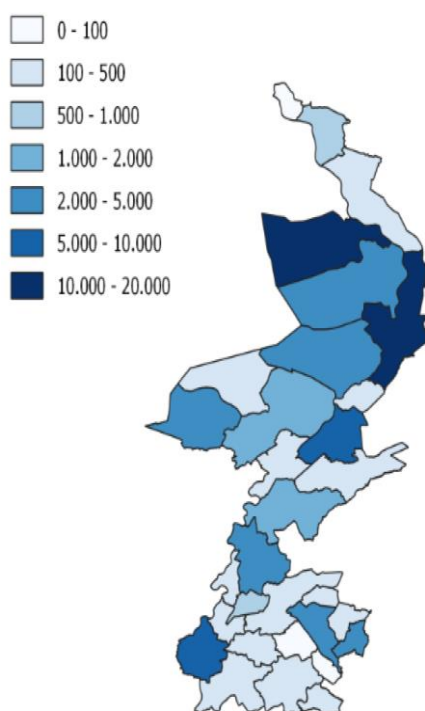
- Welke landschappen kunnen we onderscheiden in Midden-Limburg en hoe waarderen we die?

- Hoe behouden en versterken we de waardevolle landschappen van Midden-Limburg?
- Welke ontwikkelingen zijn wenselijk en passend in welk gebied en welke ook niet?
- Op welke wijze draagt het landschap bij aan onze mentale en fysieke gezondheid?
- Hoe maken we het landschap beleefbaar?
- Wat vertelt het landschap ons?
 - Ontstaansgeschiedenis (fysisch geografisch, geologie etc.)
 - Cultuurhistorisch (menselijk)
 - Ecologisch aardkundig (biodiversiteit)
- Hoe verdelen we de maatregelen op het gebied van klimaat en duurzaamheid in de regio optimaal, rekening houdend met het landschap?
- De ontwikkelingen gaan snel. Hoe gaan we om met ontwikkelingen die invloed hebben op het landschap die we nu nog niet voorzien? Hoe dragen we zorg voor het landschap in de toekomst?

De wijze waarop de verdere uitwerking van dit project gestalte moet krijgen, is uitgewerkt in een bestuursopdracht die voor besluitvorming bij de gemeenten ligt.

b. Internationale werknemers

Internationale werknemers zijn niet meer weg te denken uit onze samenleving en economie. De provincie Limburg telde in 2018 bijna 75.100 internationale werknemers (bron: Monitor internationale werknemers Limburg-Companen/Decisio 2020). Het grootste deel daarvan werkt in Noord-Limburg (ca. 40.000). In Midden-Limburg werken ongeveer 13.400 internationale werknemers en in Zuid-Limburg ongeveer 21.700.

In Nederland groeide het aantal internationale werknemers met 21% per jaar tussen 2010 en 2018. In de provincie Limburg was deze 47%. Het aantal internationale werknemers groeit dus harder dan gemiddeld in Nederland. In Noord-Limburg was de groei het sterkst, namelijk 111%. In Midden-Limburg was de groei 47% en in Zuid-Limburg lag de groei met 18% onder het landelijk gemiddelde.

In Midden-Limburg werken 13.400 internationale werknemers, waarvan 1.200 zogenaamde kenniswerkers. De restant-groep (12.200) wordt ook wel geduid als arbeidsmigranten.

De aanwezigheid van internationale werknemers in onze samenleving is de afgelopen jaren steeds meer zichtbaar geworden. Hun inzet voor onze economie is verschoven van “ter overbrugging van piek- en seizoens-drukke” naar “vaker en meer permanent nodig”. De feitelijke situatie is dat we internationale werknemers hard nodig hebben om onze economie draaiende te houden.

De sterke stijging van het aantal internationale werknemers en de meer structurele aanwezigheid in onze samenleving leiden tot nieuwe opgaven en hebben vragen opgeroepen over het (overheids-)beleid ten aanzien van deze groep. Dan gaat het om vraagstukken met een economische achtergrond, in de sfeer van huisvesting, maar ook om vragen die te maken hebben met de sociaaleconomische positie van internationale werknemers, hun welzijn en hun integratie in onze samenleving.

Tegen deze achtergrond is een provinciale taskforce opgericht waaraan, naast Limburgse gemeenten en de provincie, een aantal betrokken partijen uit het maatschappelijk middenveld deelnemen. Deze taskforce heeft in beeld gebracht hoe de situatie rond internationale werknemers in Limburg zich heeft ontwikkeld, hoe het gesteld is met hun sociaaleconomische positie, hun woonsituatie en hun welzijn.

Het beeld dat naar voren komt, is dat er volop winstkansen liggen voor het overheidsbeleid in onze provincie. In de eerste plaats in het kader van het scheppen van voorwaarden voor fatsoenlijke huisvesting, maar ook andere elementen vragen aandacht: de voorkoming van uitbuiting en criminaliteit, de integratie in onze samenleving, etc. Deze opgave ligt er niet enkel omdat we in economisch opzicht internationale werknemers hard nodig hebben, maar eerst en vooral omdat we dat aan onze stand van open en gastvrije samenleving verplicht zijn.

De opgave begint met huisvesting. De rapportage van Decisio/Companen schetst de opgave (aantal te huisvesten internationale werknemers) voor Midden-Limburg tot 2030 als volgt:

	OPGAVE MIDDEN- LIMBURG	Scenario Covid-19 basis herstel	Scenario Covid-19 versterkt herstel
Short-stay	+ 3.500	+ 1.200	+ 2.100
Mid-stay	+ 4.400	+ 1.600	+ 2.600
Long stay	+ 3.400	+ 1.200	+ 2.000
Sociale huur	+ 2.000	+ 700	+ 1.200
Koop	+ 1.400	+ 500	+ 800
TOTAAL	+ 11.300	+ 4.000	+ 6.700

De Corona-crisis heeft de noodzaak en urgentie van een intensivering van het beleid gericht op internationale werknemers benadrukt en ook duidelijk gemaakt dat die beleidsmatige aandacht zich niet kan beperken tot huisvesting. O.a. via de commissie Roemer wordt op landelijk niveau druk gezet op het verbeteren van leef- en werkomstandigheden van met name arbeidsmigranten.

Het is belangrijk dat de regio Midden-Limburg zich profileert als een gastvrije, aantrekkelijke regio voor internationale werknemers. Samen optrekken als gemeenten, beleid formuleren en onderling afstemmen, draagt daaraan bij, verdeelt daarmee verband houdende lasten eerlijk en voorkomt "free rider"-gedrag en waterbedeffecten.

Gemeenten in Midden-Limburg hebben een actieve rol in de provinciale taskforce. Het laat zich aanzien dat in het verlengde van de inzet in de taskforce in Midden-Limburg stappen kunnen worden gezet om te zorgen voor integraal beleid. Via de overleggen in de werkvelden (Wonen, Economie, Recreatie & Toerisme) worden de ontwikkelingen in de provinciale taskforce nauwgezet gevolgd en -waar nodig- van een vervolg voorzien. Er is vooralsnog geen aparte projectstructuur nodig aanvullend op onze aanpak in de context van de provinciale taskforce.

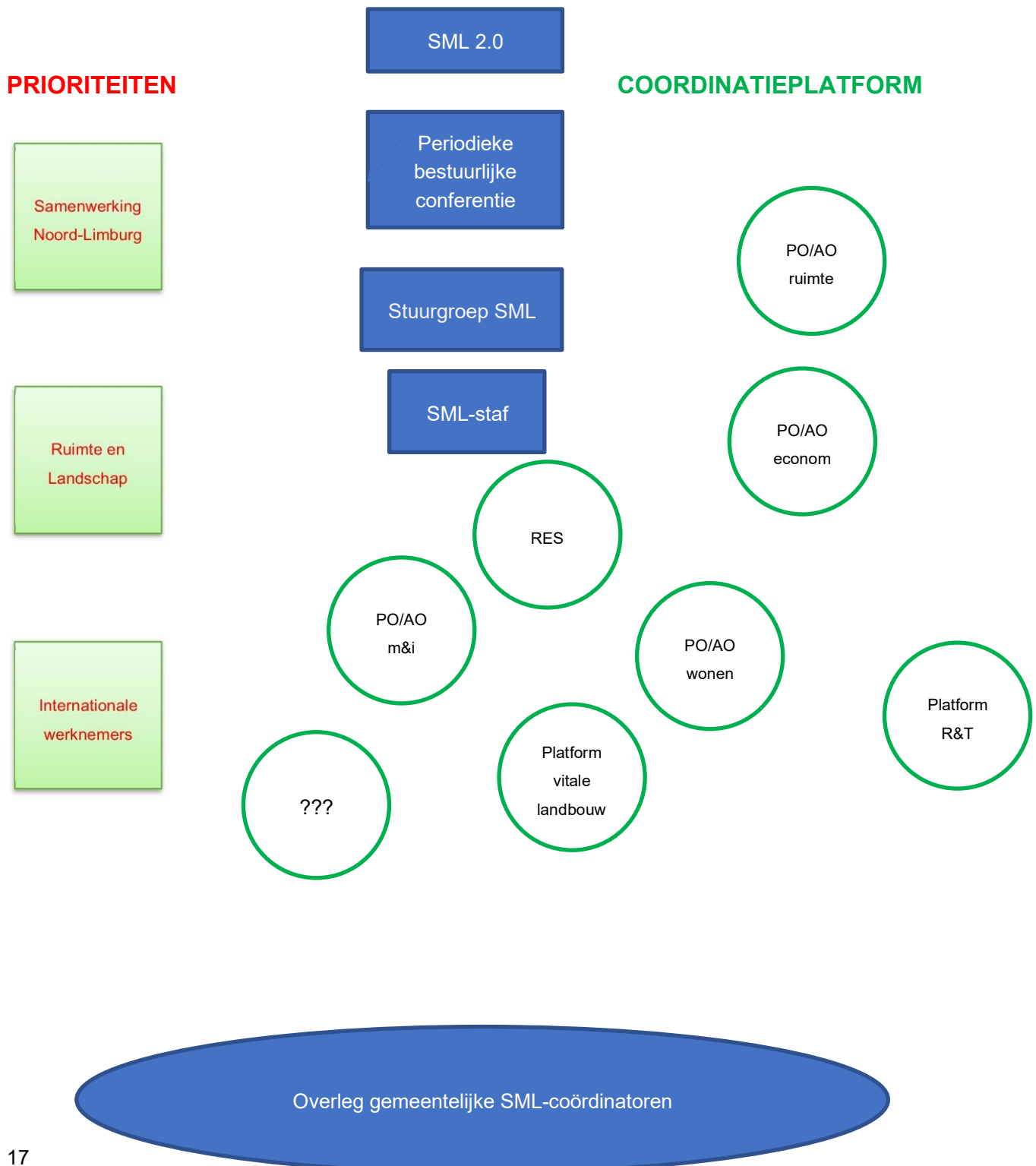
Lijn 4: We ontwikkelen vanuit de groslijst uiterlijk in het tweede kwartaal van 2020 een integrale analyse van kansen voor samenwerking. De analyse agenderen we bestuurlijk.

Deze analyse is na de conferentie van januari 2020 gemaakt en voor de zomer gedeeld met de colleges van B&W. Alle colleges hebben hierop gereageerd. De algemene conclusie is dat het te vroeg is om nu al nieuwe projecten toe te voegen en dat het goed is deze groslijst en de adviezen daarover in een later stadium bestuurlijk af te stemmen. Voor de korte termijn geldt dat -naast het continueren van onze basisinzet- de focus van SML blijft op de afgesproken prioritaire projecten.

Deel 3: STURING EN SPELREGELS – Hoe is het georganiseerd?

1. Netwerk

Na een aantal jaren samenwerken in het kader van SML is ervoor gekozen de wijze waarop dat georganiseerd is, bij te stellen. Leidend principe daarbij is: van structuur naar netwerk. De uitgangspunten die hieraan ten grondslag hebben gelegen, zijn opgenomen in de bijlage. Onderstaand onze werkwijze in schema:

2. Toelichting

SML 2.0 heeft dus een tweeledige functie:

1. Regisseur en trekker voor een beperkt aantal prioriteiten;
2. Coördinatieplatform, verbinder, aanjager om de informatie-uitwisseling, beleidsafstemming en samenwerking tussen gemeenten breed te faciliteren. De going concern-thema's

Prioriteiten

Als regel wordt voor een prioritair thema een bestuursopdracht geformuleerd waarin de organisatie, aansturing en besluitvorming zijn geregeld. De bedoeling is dat colleges van B&W die dat willen, vóórafgaand aan de start van de aanpak van een opgave, de bestuursopdracht vaststellen waarin belangrijke aandachtspunten (te realiseren resultaten, randvoorwaarden) scherp zijn gedefinieerd. Er is altijd een bestuurlijk opdrachtgever. De SML-coördinator treedt op als ambtelijk opdrachtgever. Projectmatig werken is het leidende principe.

Coördinatieplatform

De reguliere samenwerking en afstemming wordt als regel belegd in portefeuillehouders- of werkveld-overleggen. Waar die geen soelaas bieden, worden andere afspraken gemaakt. Via SML houden we overzicht en benutten we de kans om verbindingen te maken.

Bestuurlijke conferentie

De ervaring van de afgelopen jaren heeft geleerd dat het belangrijk is te zorgen voor een goede verbinding tussen en met de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders. Daarom wordt voorgesteld om periodiek (tenminste éénmaal per jaar) een ontmoeting te organiseren tussen de voltallige colleges van B&W in de vorm van een werkconferentie. Dan wordt met elkaar besproken hoe de samenwerking in de achterliggende periode heeft gefunctioneerd en welke de opgaven zijn voor de toekomst.

Stuurgroep SML

Om het geheel van de samenwerking te overzien en daaraan de juiste impulsen te geven, is een stuurgroep ingesteld waarin bestuurlijke aanjagers per gemeente participeren, die vanuit hun portefeuille affiniteit hebben met de regionale thema's in het veld van ruimte, economie en wonen. Uitgangspunt daarbij is dat iedere gemeente een vertegenwoordiger afvaardigt, ter beoordeling van het college van burgemeester en wethouders. Deze stuurgroep komt 2-3 maal per jaar bij elkaar en bereidt ook de periodieke conferenties met de colleges van B&W voor. De stuurgroep kiest uit haar midden een voorzitter en treedt op als opdrachtgever voor de coördinator.

Portefeuillehouders-overleggen (PO)

Leden van de colleges van B&W van de aangesloten gemeenten ontmoeten elkaar in periodieke portefeuillehouders-overleggen op het terrein van Wonen en Zorg, Economie, Mobiliteit en Infrastructuur en Ruimte. Voor het werkveld Recreatie & Toerisme (R&T) is een bestuurlijk-ambtelijk platform ingericht. In het Platform Vitale Landbouw werken Weert, Nederweert en Leudal samen met een 3-tal gemeenten uit Noord-Limburg, de provincie en andere partijen.

Gemeentelijke aanspreekpunten

Iedere gemeente wijst in zijn ambtelijke organisatie een functionaris aan als aanspreekpunt voor SML. Deze functionarissen komen periodiek bij elkaar onder leiding van de SML-coördinator en bereiden de vergaderingen van de stuurgroep voor. Het is belangrijk dat de in dit kader aangewezen personen in hun respectievelijke organisaties voldoende positie hebben om hun coördinerende taken en hun ambassadeursrol in te vullen.

SML-stafbureau

De coördinator vervult de rol van spin in het web. Hij verbindt deelnemers binnen en buiten SML, neemt initiatieven, agendeert thema's, ondersteunt en faciliteert samenwerking, onderhoudt relevante contacten en vertegenwoordigt het samenwerkingsverband naar buiten. Hij neemt deel aan de relevante overleggen, is bekend in het netwerk, toegankelijk en in staat op meerdere niveaus te schakelen. Zijn functie kan als ambulante, beweeglijk en naar buiten gericht worden getypeerd. Hij wordt ondersteund door een administratief-secretariële kracht.

3. Rol en positie gemeenteraad

De wijze waarop de betrokkenheid van de raden bij de netwerksamenwerking in Midden-Limburg kan worden versterkt, vraagt nadere aandacht. Ervaringen elders wijzen uit dat het versterken van die betrokkenheid een positieve uitwerking heeft op het draagvlak voor samenwerking. Zo kent de Metropoolregio Eindhoven een "Tafel van 21", een platform waarin alle gemeenteraden uit Zuid Oost-Brabant zijn vertegenwoordigd. Ook in Noord-Limburg wordt nagedacht over de rol en positie van de gemeenteraad.

Het voorstel voor Midden-Limburg is dat -in opdracht van de Stuurgroep SML- een werkgroep een voorstel voorbereidt. In deze werkgroep wordt een vertegenwoordiging gevraagd van de raden van de aangesloten gemeenten.

4. Communicatie

Communicatie is een sleutelbegrip in samenwerking. Communicatie zorgt ervoor dat wat de een denkt of doet, begrepen wordt door de ander. Communicatie helpt partners om een gezamenlijke koers uit te stippelen en te volgen. Met communicatie laten we zien wat we doen in Midden-Limburg. Wat onze prioriteiten zijn, waar we "going concern" mee bezig zijn en hoe we dat vormgeven.

Eind 2018 is een communicatieplan opgesteld voor SML. In afwachting van de evaluatie en de daaropvolgende besluitvorming is de implementatie van dat plan aangehouden. Belangrijke elementen van het plan zijn: een actuele website, gericht gebruik van social media (Twitter, Linked in) en het intensiveren van de informatievoorziening aan en betrokkenheid van de gemeenteraden. Na de vaststelling van deze koersnota zal de communicatie-paragraaf nieuw leven worden ingeblazen.

=====

Bijlage: Uitgangspunten sturing en spelregels SML 2.0

Tegen de achtergrond van de evaluatie en de opgedane ervaringen hebben we een aantal uitgangspunten geformuleerd.

DOELSTELLING

Gericht op resultaat en afstemming

SML is geen doel op zich, net zomin als samenwerking dat is. Het besef in een gemeente dat sommige opgaven een grotere schaal vragen en de invulling van sommige lokale opgaven een beter resultaat krijgt als die wordt afgestemd met de omringende omgeving, leidt tot het bundelen van krachten.

SML als sticker

In de afgelopen periode heeft SML te veel een negatieve associatie gekregen. SML werd synoniem voor stroperigheid en bestuurlijke en ambtelijke drukte. Samenwerking onder SML-vlag kreeg daardoor een imago probleem. SML moet niet bovenliggend of bepalend zijn; het moet (niet méér dan) een sticker zijn, die kenmerkt dat in Midden-Limburg samengewerkt wordt en die staat voor slagkracht en innovatie.

Een regio met smoel

Om de belangen van de 7 gemeenten in Midden-Limburg goed te kunnen behartigen op andere overlegtafels en bij andere overheden, is het belangrijk een duidelijke uitstraling te hebben en daar ook voortdurend werk van te maken. Midden-Limburg als verbindend hart van Limburg, in allerlei opzichten. In termen van samenwerking betekent dit er een goed evenwicht moet zijn tussen flexibiliteit en een herkenbaar profiel. Een al te vrijblijvende netwerksamenwerking rendeert op den duur onvoldoende.

Samenwerking in en vanuit Midden-Limburg

Het gaat om samenwerking die in en vanuit Midden-Limburg wordt geëntameerd: soms met 7, soms met minder, soms met anderen, maar altijd (mede) gericht op de versterking van het woon-, leef- en werkklimaat in Midden-Limburg.

FUNCTIE

Functie SML is tweeledig

In het verlengde van de evaluatie is uitgesproken dat SML 2.0 een tweeledige functie krijgt:

- Regisseur en trekker voor een beperkt aantal prioritaire thema's;
- Regietafel/-platform, verbinder, aanjager om de informatie-uitwisseling, beleidsafstemming en samenwerking tussen gemeenten breed te faciliteren.

SML is geen instituut

Er is geen gemeenschappelijke regeling of een andere rechtsvorm. Niemand werkt alleen voor SML (op de coördinator en zijn collega na). Wel zijn er gezamenlijke opgaven. Bestuurders en ambtenaren werken aan deze gezamenlijke opgaven en

dus allemaal ook voor SML als we samenwerken met andere gemeenten binnen het domein van ruimte, wonen, duurzaamheid en economie. Het is onze feitelijke en concrete samenwerking over de gemeentegrenzen heen, die SML doet ontstaan. SML werkt dus niet top-down maar bottom-up. Het is onze eigen behoefte om deze samenwerking te faciliteren en te organiseren, die leidt tot vormgeving. Deze vormgeving moet het cement zijn van onze wijze van samenwerken.

Samenwerken betekent samen werken

Samenwerken vraagt behalve formele afspraken ook een instelling van alle betrokkenen om van de samenwerking een succes te willen maken. Basisprincipes als vertrouwen, eigenaarschap, gunnen, elkaar aanspreken op goed en slecht gedrag zijn niet te verordonneren, maar zijn wel essentieel voor succes. Dat vraagt om continue aandacht en onderhoud van en door alle betrokkenen. Een cultuur van elkaar (aan)spreken en ontmoeten is belangrijk. Onze samenwerking wordt **vrijwillig** aangegaan, maar is **niet vrijblijvend**.

VORM EN STRUCTUUR

Vorm volgt inhoud

Voor iedere opgave geldt dat de inhoud daarvan bepaalt hoe de vorm en structuur van de aanpak gestalte krijgen. Het is daarom belangrijk, telkens als een nieuwe opgave wordt geselecteerd, vooraf af te spreken hoe de aanpak daarvan is, hoe taken verdeeld worden, hoe middelen worden verzameld en wie besluitvormingsbevoegd is.

Dat laat natuurlijk onverlet dat bepaalde overlegvormen kunnen worden benut om de aanpak van meerdere opgaven te faciliteren.

Schalen met schaal

De opgave behoort leidend te zijn bij het bepalen van de schaal waarop samengewerkt moet worden, niet de (toevallige) aanwezigheid van een bepaald samenwerkingsverband. Gemeenten die zich aangesproken voelen op een opgave verbinden zich aan het gezamenlijk oppakken daarvan. Dat kunnen er de ene keer méér en de andere keer minder zijn. Dat betekent dat een netwerksamenwerking ontstaat, waarin van elkaar verschillende (en tegelijkertijd soms met elkaar samenhangende) opgaven worden ingevuld. Maar ook verschillende vormen en constructies (qua schaal, maar ook qua opzet en andere opzichten) naast elkaar bestaan, waartussen gemakkelijk geschakeld kan worden.

PRINCIPES BEDRIJFSVOERING

Voorkomen overlap

Bij samenwerking gaat het niet alleen om bundeling van krachten en kanaliseren van energie, het is ook belangrijk goed af te bakenen ten opzichte van zaken waar anderen (Keyport, OML, Gebiedsbureaus) mee bezig zijn. Niet elkaar beconcurreren of vliegen afvangen, maar elkaar versterken, is het motto.

Versterken slagkracht

De samenwerking moet besluitvaardig zijn: korte lijnen, voldoende mandaat en voldoende adaptief vermogen.

Eigenaarschap en vertrouwen

Alle betrokkenen binnen de samenwerking zijn in gelijke mate verantwoordelijk voor het resultaat en opereren vanuit verscheidenheid en een logische onderlinge samenhang. Ieders bijdrage daarbij is verschillend, maar we geven elkaar de ruimte en het vertrouwen om daarin de juiste keuzes te maken. Eigenaarschap ontstaat als mensen vanuit intrinsieke motivatie betrokken zijn bij opgaven.

Ieder in positie

In de samenwerking zijn vele actoren zichtbaar: gemeenteraden, raadsleden, colleges van B&W, burgemeesters, wethouders, gemeentesecretarissen, ambtenaren, soms mensen van “buiten”. Het is belangrijk dat ieder zijn rol goed pakt en dit van elkaar gerespecteerd wordt.

p/a Gemeente Roermond

Postadres: Postbus 900
6040AX Roermond

Bezoekadres: Markt 31
6041EM Roermond

Tel: +31-475-359393
E-mail: sml@roermond.nl

AAN:

de colleges van burgemeester en wethouders
van de SML-gemeenten

Roermond, 9 december 2020

Betreft: SML-evaluatie/conclusies conferentie

Bijlagen: memo Berenschot + inbreng deelnemers mini-conferentie via Mentimeter

Geacht college,

Op 30 november jl. heeft een mini-conferentie in het kader van SML plaatsgevonden. Ik denk dat ik namens de deelnemers spreek als ik zeg dat de conferentie een constructief en vruchtbaar verloop kende.

Afgesproken is dat de conclusies van de conferentie ter herbevestiging aan de colleges van B&W zullen worden voorgelegd, zodat het proces van de evaluatie van SML kan worden afgerond. Bijgevoegd treft u aan de memo die door Berenschot is opgesteld over en naar aanleiding van de conferentie.

Wij stellen u voor:

1. In te stemmen met de conclusies van de mini-conferentie zoals vastgelegd door Berenschot;
2. Te (her)overwegen wie namens uw college aan het nieuwe Netwerkberaad SML gaat deelnemen.

We zouden uw reactie graag uiterlijk 6 januari 2021 ontvangen zodat we het nieuwe netwerkberaad kunnen uitnodigen voor een eerste bijeenkomst eind januari.

Met vriendelijke groet,
Namens de Regiegroep traject SML 2.0

Ton Weekers

Koersdocument: wat vindt u goed?

Compact document met heldere weergave van de focusprojecten

De inbedding van de onderwerpen zoals opgehaald in de conferentie van januari jl .

DuidelijkHelder

Bruikbaar uitgangsdokument

Maasgouw: de informatieuitwisseling en afstemming over de aanpak van ruimtelijke en economische opgaven is centrale functie sml. Platformfunctie past bij netwerksamenwerkingfocus: landschap en int. werknemers

Aandacht voor regionale paragraaf van de povi

4 ontwikkellijnen zijn duidelijk en helderDoorgaan met wat goed gaat waaronder de werkveldenBenaderen van samenwerking

Een goede basis en structuur om de samenwerking vorm te geven.

Conferentie leidendGeen waterhoofd organisatiestructuur

Koersdocument: wat vindt u goed?

Goede basis om verder te praten

Povi als uitgangspunt voor gedeelde waarden in ML

Dat er sprake is van een raamwerk

Zien als raamwerk voor verdere concrete aanpak

Onduidelijkheid over bestuurlijke structuur en verankering van verantwoordelijkheden.

Meer duidelijkheid in rol en taakverdeling.

Wens: regiovisie povi leidend voor uitvoering

Ik vind het goed dat via een gemeenschappelijke agenda met andere samenwerkingen een beter beeld van de regio ontstaat

Koersdocument: wat moet er echt anders om vast te kunnen stellen?

Hoeft niets anders

Tekst bij lijn 4 actualiseren

Taken binnen samenwerking op onderdelen nader uitwerken.

Het kan prima zoals voorgesteld

geen stuurgroep maar netwerkoverlegvragen bij de opgave samenwerken zoeken met Noord

Concrete uitvoering en financiële middelen

Ons houden aan de concrete afspraken van zeven januari

Vaststellen dat vorm inhoud volgt

Duidelijk omschrijven wat rol van de stuurgroep is. Bijv. Bewaken afspraken en zorgen dat er een gezamenlijke investeringsagenda komt

Koersdocument: wat moet er echt anders om vast te kunnen stellen?

Rollen en taken duidelijker formuleren

Wens: povi leidend voor uitvoering

Negatief taalgebruik eruit

De op pag. 17 genoemde overleggen vallen niet allemaal onder SML

Wat doen we met de andere thema's? (behalve ruimte)

Wat gebeurt met andere thema's

Koersdocument: welke details moeten anders, maar zijn geen show-stoppers?

Bestuurlijke conferentie: inspireren vanuit werkvelden en dwarsverbanden. Ipv evalueren

De indeling van de stuurgroep (overweging)

Raad: tafel van 14 ipv werkgroep die plan gaat maken

Niets anders. Dit als uitgangspunt nemen en nu vaart erin houden wat betreft vervolg.

Details zijn nu minder relevant

Indeling stuurgroep zo breed mogelijk

Aanpassingen op onderdeel organisatie.

projectorganisatie Landschap is een goed voorbeeld hoe er gewerkt moet worden. niet sml-beraad zien als regisseur

Borgen gemeenschappelijkheid. Vrijblijvendheid moet eraf

Koersdocument: welke details moeten anders, maar zijn geen show-stoppers?

De gemeenschappelijkheid moet beter vast liggen

Landschapsinclusieve landbouw bij project landschap

Communicatie meer extern gericht

Investeringsagenda: wat vindt u goed?

Te vroeg

Goede beschrijving van de regio (verbinding)

Doorgaan

Waar gaan we op investeren?

Oproep om met de provincie de dialoog aan te gaan

Goed dat hier de verbinding wordt gemaakt tussen regioparagraaf POVI, onze samenwerking en het komen tot actie.

Vaststellen wat we zelf bijdragen

Goede beschrijving van de regio, gedeelde waarden maar ook de verschillen. Een investeringsagenda is dan een logische volgende stap, maar wel op een zorgvuldige wijze tot stand gekomen

Dat er een komt

Investeringsagenda: wat vindt u goed?

Prima thema's om een investeringsagenda te maken.

Het komen tot een uitwerking van de investeringsagenda is opgave voor nieuwe netwerkberaad.

Te vroeg

Investeringsagenda: wat moet echt anders om vast te kunnen stellen?

Voraf onze eigen financiële ruimte doorgeven /bepalen

Duidelijk aangeven waar we zelf op in willen zetten

Eerst maar college

Er zit ruimte in onze begrotingen want thema's zijn niet nieuw. Deze gelden opsporen en bundelen

Projecten benoemen

Inhoud eerst.

Het uitwerken van de investeringsagenda is opgave voor nieuwe netwerkberaad.

Inhoud eerst, dan financiële ruimte bepalen (wat zijn de doelstellingen per gemeente) Samenwerkingen ook buiten de regio zoeken op bepaalde thema's
Zorgvuldigheid

kijken naar rol keyport en andere partners

Investeringsagenda: wat moet echt anders om vast te kunnen stellen?

Breder dan aanleiding corona

Geen showstoppers ook geen details

Iemand moet eigenaar zijn om die agenda op te stellen

Zorg dat iemand eigenaar is om de investeringsagenda op te stellen

Investeringsagenda: welke details moeten anders, maar zijn geen show-stoppers?

Prima thema's om een investeringsagenda te maken.

Show must go on!

Neem de partners goed mee als je ze wilt betrekken. Financiële middelen zitten vaak in andere samenwerkingsverbanden.

Formuleer je conclusie van vandaag!

Postadres: Postbus 900
6040AX Roermond

Bezoekadres: Markt 31
6041EM Roermond

Tel: +31-475-359393
E-mail: sml@roermond.nl

Provincie Limburg
Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Roermond, 19 november 2020

Zaaknummer: 116335-2020
Betreft: Samenwerking in en vanuit Midden-Limburg

Geacht college,

Het jaar 2020 kan zonder twijfel meedingen naar de titel "Meest dynamische bestuurlijke jaar ooit". Het zal voor de leden van uw college niet anders zijn: de Corona-crisis heeft voor het openbaar bestuur in en van ons land een enorme impact. Met elkaar zien we ons geplaatst voor uitdagingen in een omvang die we tot voor kort niet voor mogelijk hielden.

Maar het is niet alleen de Corona-crisis die ons als overheden bezighoudt. Ook andere dossiers vragen het uiterste van ons. In de gemeentelijke praktijk geldt dat natuurlijk (al enige tijd) voor het sociale domein, de transformatie die zich daar moet voltrekken en de financiële spanning waaronder dit proces gebukt gaat.

Ook op het vlak van de fysieke leefomgeving dient zich met de invoering van de Omgevingswet een substantiële trendbreuk met het verleden aan. Uw college heeft daarop vroegtijdig geanticipeerd met het opstellen van de Provinciale Omgevingsvisie (POVI). Vanuit Midden-Limburg hebben wij –daartoe uitgedaagd door uw college- de handschoen opgepakt en met de 7 gemeentebesturen een eigen regio-paragraaf geschreven. Wij zijn u erkentelijk voor de geboden kans en hechten eraan op deze wijze de samenwerking voort te zetten. Graag willen we het gesprek daarover vervolgen.

"Midden-Limburg, verbindend hart van Limburg", zo hebben we onze bijdrage aan de POVI genoemd. Raker kunnen we onze regio niet typeren. Immers:

- Centraal gelegen tussen Brainport Eindhoven, Greenport Venlo, de campussen in Zuid-Limburg, de Vlaamse grensregio en de Duitse deelstaat Nord Rhein Westfalen;
- Een enorme diversiteit in landschap en landschapselementen;
- Een sterk Midden- en KleinBedrijf (MKB) als motor voor de regionale economie;
- Met toonaangevende bedrijven in de maakindustrie, de agro-business, logistiek, leisure, retail en zorg.

Verbinden zit ons in de genen en het maken van verbinding gaat verder dan enkel de uitstekende infrastructuur van snel(wegen), spoorlijnen en waterwegen waarover we beschikken. Onze natuurgebieden verbinden landschappen binnen, maar ook buiten de regio, zelfs over de landsgrenzen. Ons MKB in de proces- en maakindustrie zorgt ervoor dat wat in "Brainport en de Zuid-Limburgse campussen bedacht wordt, in Midden-Limburg gemaakt wordt". Ons imago van regio waar het goed wonen, recreëren en leven is, zorgt dat we een deel van de woningbehoefte van de economische motor Brainport voor onze rekening nemen.

Ook in ander opzicht zorgt Midden-Limburg voor verbinding. Logistiek en qua agro business trekken we nauw op met Noord-Limburg. Voor een aantal opgaven geldt immers dat ze gelijkluidend zijn in Noord- en Midden-Limburg. In dat opzicht vervagen regiogrenzen natuurlijk. Wij onderzoeken gezamenlijk waar en hoe de samenwerking geïntensiveerd kan worden.

Wat geldt voor regiogrenzen, kan natuurlijk ook gezegd worden van provinciegrenzen. Er zijn ook provincie-overstijgende vraagstukken die onze aandacht vragen. Zo hebben wij een actieve rol in de samenwerking in het kader van het NOVI-gebied De Peel. Wij kunnen ons voorstellen dat op een vergelijkbare wijze wordt samengewerkt in de context van de verstedelijkingsvraagstukken in Zuidoost-Brabant/Brainport. Wij willen graag met u in gesprek over deze inzet.

Wij zien volop kansen om onze rol als verbindingsregio te versterken. In het belang van Limburg, van Nederland en van Europa. Dat kunnen wij natuurlijk niet alleen. Daar hebben we alle stakeholders voor nodig: overheden, bedrijfsleven, onderwijs, maatschappelijk middenveld. Via Samenwerking Midden-Limburg (SML), Keyport, OML en de 2 gebiedsbureaus en andere netwerken en structuren zetten we stappen en boeken we resultaten.

Het is u bekend dat we de samenwerking in het kader van SML hebben geëvalueerd. Wij maken nu een doorstart onder het motto: met focus en op maat. Daarmee brengen we tot uitdrukking dat de samenwerking meer opgave- en resultaatgericht wordt. Voor 2020/2021 zijn -naast de oriëntatie op uitbreiding van de samenwerking met Noord-Limburg- concrete speerpunten benoemd rond de thema's Landschap en Internationale werknemers.

Een mooi actueel voorbeeld van een nieuwe loot aan de Midden-Limburgse stam is de Taskforce Midden-Limburg Corona waarin gemeenten, onderwijs, UWV, werkgevers- en werknemersorganisaties en standsorganisaties elkaar vinden. Wij hebben samen met de partners een integrale aanpak voor economie, arbeidsmarkt en onderwijs voorbereid. Wij leggen dit plan op korte termijn aan u voor. Programmalijnen die daarin zijn benoemd, zijn:

1. Bevorderen circulaire economie;
2. Scholing en ontwikkeling van werkenden en werkzoekenden;
3. Bevorderen van mobiliteit op de arbeidsmarkt, matchen van vraag en aanbod vanuit skills;
4. Aantrekken en behouden van (jong) talent en voorkomen en bestrijden van jeugdwerkloosheid;
5. Financiële maatregelen voor ondernemers

Samen met Keyport, OML, de beide gebiedsbureaus en de Taskforce Corona ML werken we aan een Investeringsagenda Midden-Limburg. Wat zich daarin aftekent, is het profiel van de verbindende regio Midden-Limburg die in alle opzichten zijn groene gezicht laat zien. Vanuit zijn landschappelijke kwaliteit als regio waar natuur en ruimte beleefwaarde uitstralen en betekenen voor bewoners en bezoekers. De in het kader van de speerpunten van SML opgestelde bestuursopdracht "Laat het landschap je verrassen" is onze gids om die waarde te borgen en uit te breiden. De opgestelde toeristische visie "Verbinden, Vertellen, Verrijken" is het vertrekpunt voor het economisch verder uitnutten van deze kwaliteit.

We zijn ook de regio waar de groene (circulaire) economie van de toekomst concreet gestalte krijgt in de vorm van toegepaste innovatie in het MKB. Bedrijventerreinen Zevenellen en Prins Willem-Alexander, het onder de vlag van Keyport opererende Indusym en de recent opgeleverde Nautische visie Midden-Limburg zijn veelbelovende bouwstenen op dat vlak. Samen met de genoemde partners zoeken we naar een structuur waarin krachten worden gebundeld en uitvoeringskracht focus krijgt.

U bent voor ons ook een belangrijke partner. Als naaste overheid, als belangrijke stimulator in het ruimtelijk-economische domein, maar ook als onze toegangsdeur en metgezel richting Den Haag en Brussel. Wij hebben goede notie genomen van uw actieve houding in het kader van het Nationale Groeifonds en branden van ambitie om daaraan en/of aan andere initiatieven vanuit onze regio input te leveren. Duurzaam en circulair nogmaals, zijn in dat kader voor ons sleutelbegrippen.

Graag willen wij met u de dialoog aangaan over de wijze waarop wij samen met u kunnen optrekken en investeren in de route naar een nog krachtiger en toekomstbestendiger Midden-Limburg. Daarbij

willen wij -rekening houdend met onze kwaliteiten, eigenschappen en uitdagingen- ook in beeld brengen wat in brede zin onze bijdrage kan zijn aan een duurzame toekomst van Limburg, Nederland en Europa.

Nogmaals: wij willen graag de dialoog met u aangaan. Wij zullen het initiatief nemen voor het organiseren van een eerste overleg daarover.

Hoogachtend,
Namens Midden-Limburg,

Rianne Donders-de Leest
Voorzitter Netwerkberaad Samenwerking Midden-Limburg

Mede namens:
Keyport 2020
OML
Gebiedsbureau Weert-Nederweert-Leudal
Ons WCL
Taskforce Corona Midden-Limburg